www.gepam.eu

Landschaft des Gedenkens. Dresden und Terezín als Erinnerungsorte der Shoah

Krajina pameti. Drážďany a Terezín jako místa vzpomínek na Šoa

Memorial Landscapes. Dresden and Terezí n as places to remember the Shoah

Terezín und Dresden

Die Dresdner Erinnerungskultur ist besonders durch die traumatisierende Zerstörung der Stadt in den Bombennächten des 13./14. Februar 1945 tief geprägt. Mit zahlreichen Veranstaltungen wird jedes Jahr dran erinnert. Die Tagebuchaufzeichnungen Victor Klempererers aber zeigen, was diesen Ereignissen vorausging – Ausgrenzung, Verfolgung und Deportation der jüdischen Bevölkerung Dresdens.

Kaum 100 km von Dresden entfernt, dient die Gedenkstätte am Ort des ehemaligen Konzentrationslagers Theresienstadt im tschechischen Terezín als Erinnerungsort an die Verbrechen des Nationalsozialismus in Mittel- und Osteuropa. Sie ist nicht nur fester Bestandteil der sächsischen Bildungsarbeit, sondern auch Ausgangspunkt einer Versöhnung zwischen Deutschen und Tschechen.

Festung Theresienstadt während des Zweiten Weltkriegs
Pevnost Terezín za druhé ve světové války
Fortress Terezín during Second World War

Terezín a Drážďany

Vzpomínká-li se v Drážďanech na ob ti nacismu, d je se tak p edevším v souvislosti s p ipomínkou d sivého zni ení m sta b hem bombového útoku v noci za 13. na 14. únor 1945. Každý rok bývá tato událost d ram p ipomínána. Zápisky z deníku Victora Klempererse však ukazují, co všechno zni ení m sta p edcházelo – útlak, pronásledování a deportace židovského obyvatelstva Drážďan.

Necelých sto kilometr od Drážďan p ipomíná památník na místě bývalého koncentra ního tábora Terezín nacistické zlo iny spáchané ve st ední a východní Evrop . Toto památné místo je nejen hluboce zako en no v saském vzd lávacím systému, ale je rovn ž výchozím bodem pro usmí ení ech a N mc.

Terezín and Dresden

The remembrance culture of Dresden is predominantly shaped by the traumatic event of the town's destruction during the bombing raids on 13/14th February 1945. The destruction is being commemorated by memorial events every year. Victor Klemperer's diary entries show by what these events were preceded – exclusion, persecution and deportation of Dresden Jewish citizens.

The former concentration camp memorial at Theresienstadt in Terezín, a mere 100 kilometres away from Dresden, serves as a place of remembrance for the crimes of the National Socialism in Middle and Eastern Europe. Not only does the memorial site constitute a substantial part of Saxon educational policy, but also functions as the starting point of Czech-German reconciliation.

Projekt GEPAM*

Diese beiden herausragenden Erinnerungsorte an die Shoah sind seit Juni 2014 über eine gemeinsame multimediale Präsentation miteinander verbunden. Das MitteleuropaZentrum und das MedienzentrumDer Technischen Universität Dresden kooperieren dabei mit der Gedenkstätte Terezín sowie der Westböhmischen Universität Pilsen im Rahmen des Ziel 3 Programms zur Förderung der grenzüberbergreifenden Zusammenarbeit zwischen dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik.

Projekt GEPAM*

Ob tato p ední pietní místa p ipomínající Šoa jsou od roku 2014 propojena jednotnou multimediální prezentací. Centrum st ední Evropy (MitteleuropaZentrum) a Mediální centrum (MedienzentrumI Technická univerzity v Drážďanech spolupracují s Památníkem Terezín a Západo eskou univerzitou v Plzni v rámci programu Cíl 3 pro podporu p eshraní ní spolupráce mezi Svobodným státem Sasko a eskou Republikou.

Project GEPAM*

These two important places of Shoah remembrance are interconnected via a multimedia presentation as of June 2014. The Central European Centre and the Media Centre at the Technische Universität Dresden collaborated with the Terezín Memorial as well as with the University of West Bohemia in Pilsen within the Ziel3/CI3 (Objective3) support programme addressing cross-border cooperation between the Free State of Saxony and the Czech Republic

**GEPAM is an acronym of the German and Czech words for „remember, commemorate"*
**GEPAM is an acronym of the German and Czech words for „remember, commemorate"*
**GEPAM is an acronym of the German and Czech words for „remember, commemorate"*

3D-Modell

Das Projektergebnis ist ein dreidimensionales Modell dieser „Landschaft des Gedenkens". Eingebettet in die Stadtmodelle Terezíns und Dresdens erschließen historische Materialien zu Personen, Gebäuden, Straßen und Orten jüdischen Lebens den stadt- und zeitgeschichtlichen Hintergrund. Diese Modelle werden teils online, teils mittels lokaler Info-Kioske im Stadtmuseum Dresden und in der Gedenkstätte Terezín präsentiert. Sowohl die Stadtlandschaft Dresden als auch die Gedenklandschaft Terezín bringen dabei für Gäste aus aller Welt, vor allem aber für die junge Generation, eine allmählich verschwindende Vergangenheit wieder zum Sprechen.

Visualisierung der Semperschen Synagoge, Dresden
Vizualizace Máše pevnosti, Terezín
Visualization of the Small Fortress, Terezín

Visualisierung der Kleinen Festung, Theresienstadt
Vizualizace Máše pevnosti, Terezín
Visualization of the Small Fortress, Terezín

3D-Model

Výsledkem projektu je t dimenzionální model „Krajina vzpomínek". Vsazeny do model Terezína a Drážďan odkrývají historická dokumenty p ibližující osoby, stavby, ulice a místa, na kterých odvíjel život tamního židovstva, historii on ch m st a jejich dobovou atmosféru. Tyto modely budou prezentovány z ásti online a z ásti prost ednictvím místních informa ních stánk (e-kiosk) v Muzeu m sta Drážďany a v Památníku Terezín.

Krajina m sta Drážďany jakož i krajina Památníku Terezín p ináší tímto host m z celého sv ta, p edevším však mladé generaci, oživení pozvolň zmizelé minulosti.

3D-Model

The result of this project is a 3D-model of the "Landscape of Remembrance". The embedded into the city models of Terezín and Dresden historical materials on people, buildings and places of Jewish life provide background information on the history of both the city and the period in consideration. These models will be accessible online and at local information points in the Dresden City Museum and at the memorial site of Terezín. The cityscape of Dresden as well as the remembrance landscape of Terezín thus will make the gradually dissolving past speak to visitors from all over the world, especially to the younger generation.

Visualisierung des ehemaligen Gemeindehauses „Zeughausstraße, Dresden
Vizualizace p vodního domu Židovské obce v ulici „Zeughausstraße, Drážďany
Visualization of the former Parish Hall „Zeughausstraße, Dresden

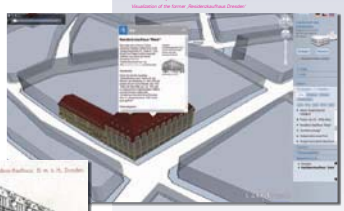

Visualisierung des ehemaligen Residenzkaufhauses Dresden
Vizualizace n kdejší Residenz ní obchodní ení v Drážďanech
Visualization of the former „Residenzkaufhaus Dresden"

Visualisierung Bankhaus Gebrüder Arnhold, Dresden
Vizualizace Bankovního domu bratí Arnholdových, Drážďany
Visualization of Arnhold Brothers Bankhouse, Dresden

ehemaliges Residenzkaufhaus Dresden
(Sammlung Holger Naumann)
N kdejší Residenz ní obchodní d m v Drážďanech (sbírka Holgera Naumanna)
former „Residenzkaufhaus Dresden"
(Collection Holger Naumann)

Kontakt:
mez@tu-dresden.de
Technische Universität Dresden
MitteleuropaZentrum
Prof. Dr. Dr. h. c. Walter Schmitz

D-01062 Dresden
Tel.: +49 351 46 33 78 65
Fax: +49 351 46 33 77 69
email iconmez[at]tu-dresden.de

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DRESDEN

DRESDEN concept

www.gepam.eu